

Портрет на Чарлз Еймз и Ееро Сааринен

е необходимо добро шлайфане, естествено преминава в пантеона на дизайнерската класика.

В Кранбрукската академия в Блумфийлд Хилз, щата Мичиган – едно забележително учебно заведение, развило се под бащинското крило на финландския архитект Елиел Сааринен, Флорънс става близка с архитекти като Ееро Сааринен (син на Елиел), Чарлз Еймз и Рей Кайзер (по-късно съпрузи и партньори) и скулптора Хари Бертоя. Комбинацията от "Кранбрукската тройка" (Еймз, Сааринен и Бертоя) и просветения производител се оказва плодотворна. През 1940 г. Еймз и Сааринен печелят конкурса на MOMA (Музеят за модерно изкуство в Ню Йорк) под наслов "Органичен дизайн за жилищно обзавеждане". Столовете, масите и шкафовете, с които Еймз и Сааринен печелят конкурса, са не само авангардни по визуална концепция, но също и по конструкция и материал – шперплат, огънат в три направления, тапициран с формована пеногума. Тук кристализират за пръв път новаторските "органични" (вълнообразни, текущи) форми. Тези форми, трябва веднага да се отбележи, кривят произхода си в някои модерни скулптурни творби. Един от столовете на Еймз от 1948 г. с асиметрична форма и дупка по средата силно напомня скулптурите на Хенри Мур. Хари Бертоя – скулптор, поканен и подкрепен от семейство Нол, проектира през 1953 г. за тях серията столове *Дайъмънд* от стоманена мрежа. Те напомнят скулптурните творби на Наум Габо с опънати корди или метални пръти, несъмнено добре познати по това време. Столовете на Бертоя са "етюди за пространство, форма и метал ... те са предимно въздушни като скулптурата" (Бертоя). Архитектът дизайнер Чарлз Еймз, който отива заедно с жена си

да живее и работи в Калифорния, се опитва да разработи технологии за производство на мебелите от конкурса със Сааринен. Макар и да не успява, през 1956 г. прави за фирмата "Хърман Милър" своя прочут *Лаундж чейър* (кресло за фоайе) – три отделни черупки от формован шперплат от палисандър, закрепени на въртяща се основа от лят алуминий. Това кресло, разработено като подарък за петдесетгодишнината на неговия приятел – режисьора Били Уайлдър, е визуален израз на максимален комфорт в органични форми. То отразява технологичните проучвания и експерименти на Еймз по огъване на шперплата при производството на медицински шини и носилки за военноморския флот на САЩ. Еймз и съпругата му Рей реализират редица модели за фирмата "Хърман Милър", най-сериозния конкурент на "Нол" по това време.

Приносът на Ееро Сааринен за асортимента на "Нол" е също забележителен. Отначало той разработва едно кресло на име *Грасхолър* (*Скакалец*). Големият му успех идва със серията столове и кресла *Уум* (*Утроба*). По думите на Флорънс креслото представлява "един разперен предмет, приличащ на кошница с възглавници, нещо, в което можеш да се сгушиш". Идеята е да се постигне форма с голяма площ, в която човек може да се движи насам-натам и да се намества удобно: зрителен образ на ембрион в утробата на майка си. Сааринен търси нещо друго. За да елиминира "бъркотията от крака на мебели" в едно помещение и да направи от стола отново "един-единствен предмет", той въвежда основата "тромпет". Ражда се серията от столове, известна под името *Лале*: елегантна пластмасова черупка в бяло, подобна на чашката на лале, стъпва върху стойка от стомана (алуминий според Боугър) с бяло покритие. Тази прекрасно скулптирана форма е създадена с мисъл за общото въздействие на група мебели в едно помещение. Според Еймз "Ееро беше човек на концепцията".

Началото е положено. От група талантлив единомишленици, заели се да материализират своите идеи, постепенно "Нол" еволюира в инкубатор за таланти, които насърчава и всячески подпомага. Те слагат основите на онзи стил в интериора, с който са закърмени големите архитекти и дизайнери от следвоенната генерация. "Намираме се в един от големите формиращи периоди – казва Ееро. – Основните правила са налице, но има още много да се направи, за да се появят формите на нашето време."